

gokból bőven kijut mindannyiunknak... A nevetetőnek szánt dolgok létrehozása patikamérlegesen méricskélő, komoly, sőt, szinte komor munka.

Ha viszont kacagás az eredménye, akkor megérte.

Nos, a Fővárosi Örmény Klub 2002. január 17-i klubestjével kapcsolatban ezúttal talán elmondhatjuk: igen, megérte. (Bár, lévén a műsor összeállítója, az elhangzó szövegek írója és az egyik szereplő, veszélyes, ha most önmagamot minősítem. De a fel-felhangzó kacagás, a taps talán mégsem merő udvariasságot jelentett, mégiscsak mércéül szolgál és azt bizonyítja, hogy sikerült.)

Különösképpen méltóan hangzott fel taps az elhangzó áriák nyomán. *Zábó Gyula* meleg árnyalatú baritonja és humorérzéke egyaránt hozzásegíti, hogy a választott zenében rejlő összes lehetőséget kihozza. A zongorakísérőként szereplő *Hosmann Erzsébet* pedig sok éves munka során annyira összeszoktak, hogy a közös produkcióban nincs semmiféle merevség, semmi zökkenő. Gyuszi érzi a közönséget, válaszolni képes arra az érdeklődésre, amely ott árad körülötte a levegőben (mert január 17-én áradt feléje, a zene felé az érdeklődés!), és Erzsébet képes az esetleges improvizációkat követni, tolerálni. (Nem zenei improvizációra gondolok, hanem az előadásmód apró változásaira.)

Így aztán elkezdünk egy vonalzó-vásárlós-vakarózós jelenettel... Ez az utolsó héten született, még hozzá azért, mert Zábó kijelentette, hogy a Berlioz-féle Bolhadallal szeretne kezdeni - no, gondoltam, vezessük be valamivel ezt a zenét, kezdjük el valamiféle „felütéssel” az estet. Ültem az íróasztalomnál, bámultam a levegőbe, „bolhászkoztam” Berliozzal s közben a könyvespolcomra tévedt a szemem, amelynek oldalán egy szegen lóg... a fémvonalzó.

Operaénekes barátomról a közönség megtudhatta, hogy prózai színésznek sem utolsó. Valljuk be: két hangon előadva a Hacsek és Sajókian jelenet is jobban élvezhető...

Aztán élvezhettük Papageno áriáját Mozart Varázsfuvolájából, később ugyancsak Mozarttól a híres Regiszteráriát. Ez kedvencem, már jónéhányszor hallottam Zábó Gyula előadásában, szeretem is, ahogyan ő énekl, de ennyire oldottan és könnyedén még soha nem láttam-hallottam tőle.

Végül jött az énekes egyik kedvence, Dulcamara doktor áriája a Szerelmi bájtaltból, Donizettitől. Ebben Zábó minden játékossága érvényesülni tud, olyannyira, hogy a csodaszereket tartalmazó fiolák -amelyeket szerep szerint szétosztogat a doktor - valójában pálinkát tartalmaztak. Az illetendő klubtagok nem merültek el e „csodaszert” élvezetében, így aztán az előadás után az énekes és a krampusz osztóztott rajtuk.

S hogy mi történt még ezen a január 17-i klubesten? Illő módon felavatódott s bemutatkozott egy csodálatos szerzemény: az elektronikus zongora, amely részben a klubtagok egy százalékos adófelajánlásából született. Így hát a lelki gazdagodás mellé boldogan odatehetjük immár az anyagi gazdagodást is. A Korg gyártmányú hangszer ugyanis a jó minőségű erősítővel és két, hatalmas hangfállal kiegészülve igen magasszintű kívánalmaknak is megfelel, igényes zene s igényesen adható elő rajta. Csak győzzük cipelni...

Ha pedig mindehhez hozzá tesszük, hogy a klub háziasszonya, *dr. Issekutz Sarolta* zárásként örömteli tájékoztatást adott az Orly-utcai templom ügyében (erről lásd lapunk Híradójában a részletesebb beszámolót), akkor nyugodtan elmondhatjuk, hogy felszabadult, jó hangulatú klubestünk volt.

* * *

Idézet a január 17-ére megjelent Erdélyi Örmény Kacajok c. kiadványból

Tudományos rovatunk

Klón

Mint azt olvasóink is tudják, a mai világ nagy kérdése a klónozás.

Miről van szó? Eredetileg úgy szaporodunk, hogy a petesejt is, az ivarsejt is visz magával egy kettős spirált, a DNS-molekulát. Megtermékenyüléskor mindkettőjük DNS-láncából leválik az egyik fél, és ez a két, idegen fél alkot egy újat, vagyis elkezdődik az új egyed kialakulása.

Ezért szoktunk családi körben vitatkozni:

- A kis Géza pontosan olyan, mint az anyja!

- Dehogyan, nézz csak rá, kiköpött apja! Tökéletes ellentét... látszólag! Mert mindkettőnek igaza van, hiszen a kis Géza DNS-ének egyik fele a mamától, másik fele a papától származik. Sokszor felsőhajtottunk a történelem során, a nagyszerű, áldozatkész, tehetséges emberek láttán:

- Hát, ilyenekből kellene, hogy több legyen!

Lám, itt a klónozás történelmi lehetősége! Sutba dobhatjuk két különálló egyed DNS-láncának egyesítését, hiszen nem tudni pontosan, mi lesz belőle!

Viszont maradéktalanul megismételhetjük az egyszer már tökéletesre sikerült egyedemet!

Lehetne sok-sok Deák Ferencünk, akik a Parlamentben ülnének. De szép is lenne!

Lehetne sok-sok Bartók Bélánk, azaz nagyszerű, csodálatos zeneszerzőnk. Ilyenkor szokás közbevetni, hogy igen ám, de mi van, ha klónozással sok-sok Rákosi Mátyásunk, vagy Szálasi Ferencünk lenne? (Pedig bizony ahhoz, hogy sok ilyen hülyénk legyen, egyáltalán nem kell klónozni őket...)

Tiltakozom az ilyen megközelítés ellen.

Igenis, legyen nekünk sok Deák Ferencünk. Bár fennáll a veszélye, hogy az egyikük magyar jog helyett elektronikát tanul, de még addig sem jut el, hogy a számítógépből ki tudjon lépni. A másik Deák Ferenc-klón pedig például jazz-zenészeket megy, ám végül a hangszerek közelébe sem engedik, mert mindenáron kiegyezést szeretne létrehozni a szaxofon és a bendzsó alakja között.

Az is igaz, hogy nem ártana nekünk sok-sok csodálatos zeneszerző, klónozzuk tehát Bartók Bélát! Bár... fennáll a veszélye, hogy ha az egyik klón például arabisztikát tanulna, ő lehetne az Al Khaida vezető zeneszerzője, és a Cantata Profana helyett az „Irány a toronyház” című repülő indulót írta meg. Egy másik klón pedig - békés ember lévén - elmenne gyertyaöntőnek és természetesen régi, népzenei rögzítő fonográf-hengerekből öntene szép karácsonyi gyertyákat az erdélyi falvak lakói számára... Fennállnak efféle veszélyek, mégis amellettt vagyok, hogy nagyjainkat klónozni kellene.

Ismerek valakit - sajnos, a neve nem jön a szájamra - akinek a klónozása hatalmas előnyökkel járna például a magyarörmény közösség, az Orlay utcai templom, a bevándorolt örmények, de az egész magyarság számára is. Ha öbelőle sok-sok lenne, akkor létrejöhetne kis hazánkban a világ legegységesebb, legkeresztényibb, legnagyobb egyháza, a keresztényi egyetértés valódi példája! Az illető néhány tucatnyi klónja képezné ugyanis a hívek seregét, az egyik klón pénztáros lenne, a másik sekrestyés, a harmadik fegyveres ajtónálló, a negyedik főpap, és így tovább. Ezekután már csak pénzre lenne szükségük, sok-sok pénzre, az pedig nekik mindig akad.

Az eredeti donor maga lenne az isten. És soha, egyik hívő egyháztag sem mondana ellent annak, amit a másik hazudik, hiszen mindegyik ugyanő lenne. Egy bökkenő van: ebben az esetben ő maga hogyan vágná át egymást?

***

Magyarázzuk meg, miért volt a januári klubestnek Jész dágdág ángádsáburész... a címe:

Jész dágdág ángádsáburész... Én alólírt ángádsábur...

Szongott Kristóf idézi Etnográfiájában A farsang kötelezvényét, amely így kezdődik:

Én alólírt ángádsábur, ki churuttal és kövér húslével vagyok elkészítve, fia vagyok tekintetes fodrozott, nagy fülekkel ellátott, töltött „pirahi” úrnak...

(Vagy, amint az ő átírásában hangzott ez a szamosújvári örményeknél: Jész dágdág ángádsáburész hortorád churutov u mészi ker survov....)

Merthogy önmagukkal viccelődni erdélyi örmény elődeink is tudtak! Hogyne tudtak volna! A menekült befogadottnak volt múltja, kultúrája s humorérzéke, anélkül hogyan is élte volna túl a megpróbáltatásokat! S hogyne tudtak volna viccelődni, néha maróan gúnyolódni, ha egyszer Erdélybe csöppentek, ahol ugyancsak évszázadok óta a humor és az önmagukkal való gúnyolódás a túlélés egyik legfontosabb eszköze! Szongott Kristóf csak a Farsang kötelezvényének első sorait tudja idézni, mert a többi, mint írja, elveszett. Talán egy tépett papircetlin találta a maradék szöveget, amikor társzekerekkel vitték udvarába Szamosújvár városi tanácsának elégetésre ítélt irattárát...

Nos, folytassuk mai módon a Farsang kötelezvényét:

Én alólírt ángádsábur, ki churuttal és kövér húslével vagyok elkészítve, miután újabban igen ritka vendég vagyok az Erdélyből származó örménymagyarok asztalán, úgy döntöttem és ezennel kötelezem magam, hogy igyekszem megjelenni náluk farsang alkalmával. Ha nem tányérban, hát a klubesten. Kanalazzanak engem jó ízzel, és ne feledjék: a kövér húslé, amivel készítettek, a zöld, de savanykás churuttal gazdag; a belémfőtt fülecskék pedig vékony laskatészta csomagolt, erősen fűszeres, erősen borsos hússal készülnek... Ezért aztán kissé savanykás, kissé csípős vagyok.

Ezt ígérem.